1 El misteri del «mormoloc»

Observa i descobreix

DOCUMENT 1

Mi sono perso nel labirinto! ...
Tra tutte queste **mamme**,
aiutami a trovare la mia.

DOCUMENT 2

Liga com uma seta os filhotes aos pais.

DOCUMENT 3

« **La grenouille** n'est pas comme nous. **Les** mamans **grenouilles** ne ressemblent pas à nos mamans à nous. Elles sont très fatiguées après avoir pondu les œufs. Elles laissent **les têtards** et partent se reposer. **Le têtard** se débrouille seul. »

(Bastien, 8 ans)

DOCUMENT 4

Mormolocul înoată în mlaştină. **Mormolocii** sunt larvele broaştelor.

DOCUMENT 5

Descripción anatómica de la rana adulta

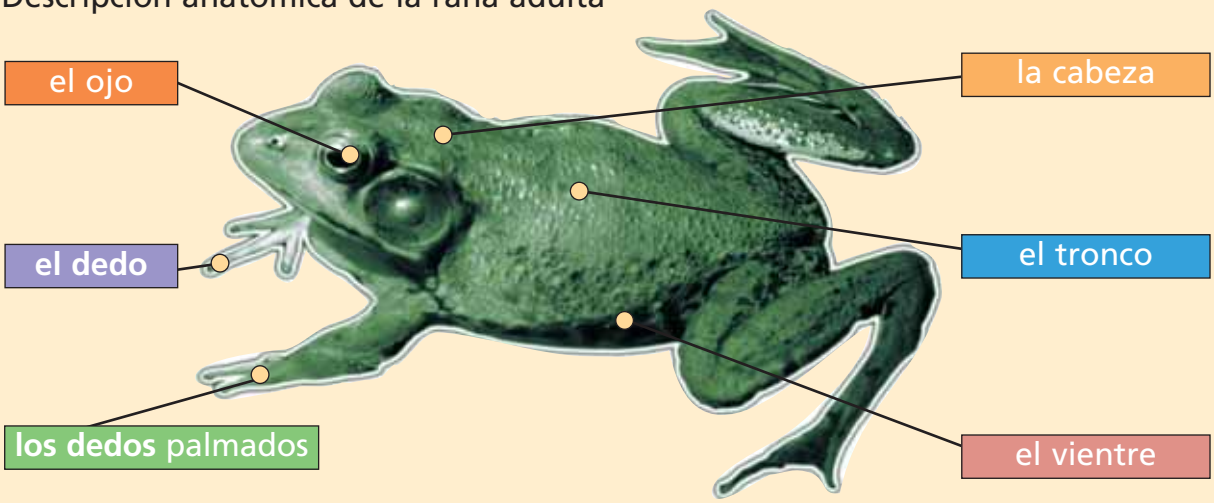

DOCUMENT 6

Per s'acoblar, **las ranas femèlas** e **los mascles** van dins l'aiga del pesquièr. Pendent l'acoblament, **la rana femèla** pond los ovuls e **lo mascle** los cobrís de sos espermatozoïdes.

Raona i explica

1. Entre tots els animalons de les imatges 1, 2 i 3, quin no s'assembla als seus pares?

.....

.....

2. Escriu totes les diferències entre els dos animals de les imatges 4 i 5.

.....

.....

3. Segons tu, en què consisteix el misteri del "mormoloc"?

.....

.....

DOCUMENT 7

Desenvolupament de la granota

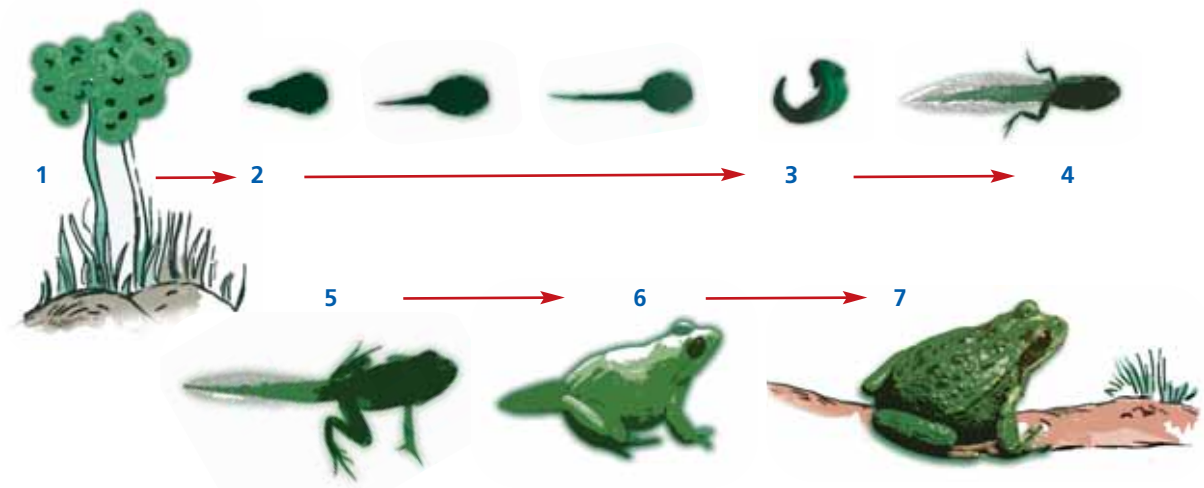

1	2 – 6	7
larves abans de néixer	del naixement a l'estat adult, la larva es transforma	granota adulta

Què hem après?

Durant el seu desenvolupament, alguns animals experimenten canvis importants de forma i de manera de viure. Això és el que s'anomena metamorfosi. Donem el nom de larva a una forma embrionària que té una aparença molt diferent a la de l'animal adult. El capgròs és la larva de la granota.

Paraules clau

- el naixement
- el capgròs
- la granota
- la larva
- la manera de viure
- la metamorfosi

Anem més enllà

1. Amb les indicacions, completa la graella. Hi veuràs aparèixer una nova paraula.

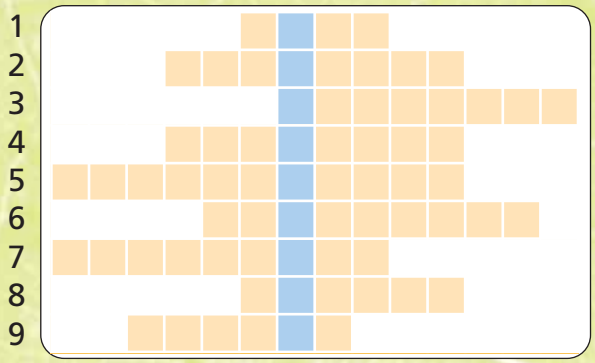

1 granota (espanyol)
2 capgròs (romanès)
3 lloc on viuen els capgrossos (occità)
4 cries petites (portuguès)
5 pares dels capgrossos (francès)
6 lloc on ens perdem (italià i portuguès)
7 com la descripció de la granota (espanyol)
8 capgròs (francès)
9 la granota quan és petita (portuguès i italià)

2. Busca en el diccionari el significat d'aquesta nova paraula : .....
.....
.....

DOCUMENT 8

Capgròs en la fase branquial

DOCUMENT 9

Granota fora de l'aigua

1. En quin medi viuen els capgrossos?
.....
.....

2. En quin medi viu la granota?
.....
.....

3. Quines són les dificultats de respiració, de desplaçament i de nutrició que comporta cada un dels medis?
.....
.....

Viatgem per les nostres llengües

■ Text patrimoni en llatí

Rana major **bove** esse volens

In **prato** quondam **rana** conspicit **bovem**,
Et tacta invidia tantae magnitudinis
Rugosam inflat **pellem**. Tum **natos** suos interrogat:
«Maiorne **bove** sum?» Illi negant.
«Quis nunc maior est?»
«**Bos** etiam nunc maior est, **mater**!»
Tandem, dum vult validius inflare sese, **rana** se rumpit Et eius miserum corpus iacet.

Fable de Phèdre

■ Text português

A **rã** que quer ser maior do que o **boi**

Certo dia, num **prado**, a **rã** vê um **boi**.
Cheia de inveja da sua bela corpulência,
Incha a sua **pele rugosa** e pergunta aos seus **filhos**:
«Quem é maior?» «O **boi**!» respondem eles.
«E agora?» «Ainda é o **boi**, **mãe**!»
Por fim, de tanto inchar, a **rã** explode
E o seu pobre corpo cai por terra.

■ Text francés

La **grenouille** qui veut se faire plus grosse que le **boeuf**

Un jour, en un **pré**, la **grenouille** voit un **boeuf**.
Tombant jalouse de sa belle corpulence,
Elle enfle sa **peau rugueuse** et demande à ses **fils**:
«Qui est le plus gros?» «Le **boeuf**!» répondent-ils.
«Et maintenant?» «Toujours le **boeuf**, **mère**.»
A la fin, à force de s'enfler, la **grenouille** éclate
Et son pauvre corps retombe à terre.

■ Text occità

La **rana** que vòl èsser mai gròssa que lo **buòu**

Un jorn, dins un **prat**, la **rana** vei un **buòu**.
Gelosa de sa bèla corpuléncia,
Confla sa **pèl rugosa** e demanda a sos **filhs** :
« Qual es lo mai gròs ? » « Lo **buòu** ! » çò dison.
« E ara ? » « Totjorn lo **buòu**, **maire** ! »
A la fin, a fòrça de se conflar, la **rana** espeta
E son paure còrs tomba pel sòl.

■ Text italià

La **rana** che voleva essere più grossa del **bue**

Un giorno, in un **prato**, la **rana** vede un **bue**.
Ingelosita della sua bella corporatura,
Gonfia la sua **pelle rugosa** e domanda ai suoi **figli**:
"Chi è il più grosso?" "Il **bue**!" rispondono loro.
"E adesso?" "Sempre il **bue**, **mamma**!"
Alla fine, a forza di gonfiarsi, la **rana** scoppia
E il suo povero corpo ricade a terra.

■ Text romanès

Broasca care vrea să fie mai mare ca **boul**

Într-o zi, într-o **poiană**, **broasca** vede un **bou**.
Geloasă fiind pe frumoasa lui corpolență,
Îşi umflă **pielea rugoasă** şi-şi întreabă **fiii**:
„Cine e mai mare?" „**Boul**!" răspund ei.
„Şi acum?" „Tot **boul**, **mamă**!"
În final, de atâta umflat, **broasca** explodează
Şi bietul ei corp cade pe pământ.

... Ara, escriu tu la faula

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

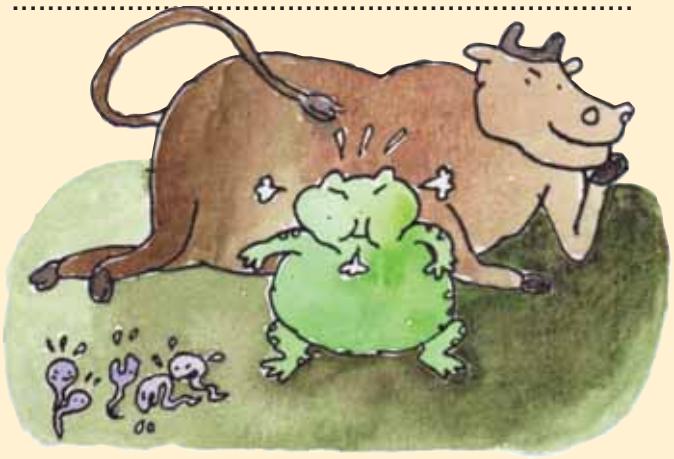

la grenouille / les grenouilles

la rana / las ranas

broasca / broaștele

la rana / le rane

a rã / as rãs

la rana / las ranas

1. Observa les paraules del quadre anterior i també les de les pàgines *Observa i descobreix:* què creus que indica la diferència en les formes de les paraules?

.....

.....

2. A les pàgines *Observa i descobreix*, algunes parelles de paraules estan en negreta. Escriu en aquest quadre les formes que hi falten?

Llengua italiana	la mamma	
Llengua francesa		les têtards
Llengua romanesa		mormolocii
Llengua espanyola	el dedo	
Llengua occitana	la femèla	

3. 3. Observa les paraules del quadre i també les que acabes d'escriure. Sabries trobar les paraules que manquen en el quadre següent?

Text patrimoni	pratum	prata		
Text português		os prados		
Text espanyol		los prados		
Text occità		los prats		
Text francès		les prés		
Text italià		i prati		
Text romanès		poienile		

Família de llengües

La forma informa

1. Observa el quadre que acabes d'omplir. El singular i el plural estan sempre marcats? De quina manera?

.....

.....

2. Compara les teves descobertes amb la informació del *portfolio (pàgines 20 i 21).*

Pont 1

1. Organitza en aquest quadre les teves observacions sobre les paraules del text de la pàgina 6.

Llatí	Portuguès	Català	Occità	Francès	Italià	Romanès
rana						
	boi					
		prat				
			maire			
				peau		
					rugosa	
						corp

2. Quines conclusions treus de la teva lectura?

.....